



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

A Servia.—Una partida d' ajedrez



¡S' ha acabat el joch!



DE DIJOURS À DIJOURS

Ha succehit ab la discussió de las actas lo que ab l'oli quan s' aboca, que al cap-de-vall sempre raja brut. Actas asquerosas, espesas, pudentas com las de Bilbao, d' Estepona, de Roquetas y una dotzena més han anat apareixent: n' hi havia per taparse 'l nas y girar la cara, y no obstant la majoria del Congrés las ha aprobadas, per ser els diputats electes amichs ara de l' un ara del altre bando de las dos oligarquias imperants.

Be 's veu que tenen l' estómac a proba de bomba que 's resignan a menjar el pá del pressupost untat ab morcas.

Al aparéixer aquestas ratllas, el Congrés estarà ja constituhit y comensarán els debats, posantse a discussió en primer terme la contestació al mensatge de la Corona. La minoria republicana te acordat fugir de las discussions llargas y de la xarrameca inútil, disposantse a entaular una serie de debats sobre alguns assumptos de la major importancia. Aixís correspondrá dignament al apoyo que li prestan la inmensa majoria de las forsas activas del país.

En el Senat s' está discutint una lley relativa a la mendicitat, vagancia y abandono de menors, la qual no resolt ni per intent el problema de la indigencia.

El Sr. Lastres, al discutirla, ha aduhit un dato aterrador. ¿Saben quant costa la criminalitat a Espanya? Prop de 40 milions de pessetas. Casi més que l' ensenyansa. Vels'hi aquí las gangas que 'ns han proporcionat uns quants sigles de régimen monárquich. Lo que havia de invertir en escolas, te de gastars'ho avuy pel sosteniment de presons y presidis. ¡Quína gloria per la monarquia!

S' está preparant el viatge del rey a Cartagena. Allí ha de revistar l' esquadra, aquellas carracas inútils, que no van en lloch; que a las quatre bordadas se quedan paralíticas.

El viatge ha hagut de aplassarse, perque en alguns de aquells barcos, *terror dos mares*, s' hi havian presentat cassos de tifus, y ha sigut menester proceder previamente a la seva desinfecció.

Baix el punt de vista del contagi, está vist que las institucions no son inviolables.

La situació de Andalucía, va agravantse per moments. A Jerez no treballa ningú, y en alguns pobles de la serranía, els jornalers del camp han deixat la feyna. Fins els pastors han abandonat els seus remats.

El govern hi ha enviat guardia civil y forsas del exércit, que han pres al seu cárrech la guarda y l' cuidado del bestiar. Aixís es com mostra la seva imparcialitat en el conflicte entre 'l capital y 'l treball.

Y que ningú digui res, que ningú 's queixi: perque 'ls nous pastors improvisats, en loch del gayato, empunyan el mauser, y costa menos de matar a un home que de sacrificar a un moltó.

PEP BULLANGA

BRUNET



EL PARTIT CATÓLICH



ESUCRIST va dir: «Doneu al César lo qu' es del César i a Deu lo qu' es de Deu.»

Aquesta màxima marca la distinció deguda entre lo temporal i lo espiritual, entre lo que respecta a la vida civil i a l' aspiració religiosa. Son dos coses ben distintes, i no obstant la Iglesia catòlica s' ha esforçat sempre en barrejarlas. De aquí dimanen els seus fracassos. De aquí la protesta que tingué per conseqüència la separació de diversos pobles del domini de la Iglesia de Roma. Y per cert qu' en la virtut que tingueren al emanciparse, han trobat la recompensa, per quant el progrés corresponent a la independència del seu esperit, no ha deixat de protegirlos y de impulsarlos, convertintlos en els adaltes invencibles de la civilització moderna.

Mentres tant la desventurada Espanya que s' adjudicà l' paper de campeó de la Iglesia romana ha anat sempre a tomballons, perdentho tot: son poder, son predomini, son rich patrimoni, i per últim, endarrerida i atascada en sas preocupacions, ha acabat per perdre fins l' esperansa de regenerarse.

Sobre aquesta Espanya oprimida i endogalada, víctima eterna de l' aliansa de l' altar i l' trono, hi han caygut totes las calamitats, totes las desventuras.

Ben clar pot dirse que l' Cel se mostra inclement i s'ort a la seva estúpida religiositat.

Y Roma, per aixó, lluny de abandonarnos després de haver nos fet tan mal, s' empenya en disposar de nosaltres, com si la nació qu' en altres temps no veyia pondres el sol en sos dominis, signés un feudo del Vaticà. Els Estats pontificis abolits a Italia, renaixen en la Península ibérica.

Durant tot el segle XIX, l' esperit lliberal feu a Espanya esforços épichs pera posarse en armonia ab la marxa de la civilització moderna; pero en totes sas lluytas trobà sempre al enemich enfront, ab las armas a la mà, batentse pam a pam i omplint de horror a la humanitat ab sas salvatjes tropelias. Gran part de la centuria transcorregué en cruentas guerras fratricidas, entauladas y sostingudas en nom de un Deu de pau i misericordia.

Acorralats y vensuts cent voltas, altrats tantas abusar de la noblesa dels vencedors. A la sombra procuraren referse, i en quant se presentà de nou la ocasió, renovaren sas tetricas hassanyas.

Però per fi, donaren en la táctica de cambiar las armas mortíferas per la diplomacia.

Y aquí l'ls tenim, dirigits pel poder teocràtic, al qual obeheixen cegament, apoderats de tot: del poder, de las riquesas, de la influencia que dona l' educació de la joventut y l' domini de las concienas: aquí tenim la inmensa taca negra, obstruhint tenebrosa tot lluminós camí de salvació.

No s' governa sino ab ells y per ells. Fins las agrupacions políticas que més blasonavan en altres temps de lliberals y democráticas, pel mer fet de acceptar la monarquia, han hagut de rendir vasallatje a la teocracia omnipotent. Sols aixís las han deixadas governar, i han governat sempre ab vilipendi. La llibertat y la democracia las han fetas servir de tapa bruts de las sevas immoderadas concupiscencias. La teocracia s' ha dit: —Corromp y vençerás.

Y ella mateixa qu' en altres temps aniquilava als lliberals y llansava sos anatemas sobre la llibertat, ha dit acceptaria aquesta llibertat, no perque la dia frutesin els ciutadans, sino per ampliar cada dia més el camp de la seva acció llibertecida. Li reporta més profit obrar com a gineu astuta que com a tigre exasperat.

A la práctica de aquesta conducta solapada respon l' última intenció de la curia vaticana, procurant la formació a Espanya de un partit catòlich.

Cego ha de ser qui no vegi l'ls seus intents de oposarlo als avensos del partit republicà.

El poble espanyol ha despertat tot d' una, arbolant la bandera de la República. En l' unió per fi realizada de tots els elements republicans, que acaba de donar en las últimas eleccions de diputats a Corts una mostra tan admirable de potencia i entusiasme, hi ha vist desseguida la teocracia un gran perill, i de aquí que s' haja apercebut a la defensa.

A la concentració dels republicans, tracta de oposarli la concentració dels catòlics. Els republicans poden arribar a formar un bloc formidable ab tots els elements progressius de la nació; donchs els catòlics probaran de formarne un altre ab tots els elements reaccionaris. Y pera millor assegurar el seu éxit, y a fi de no perdre las posicions conquistadas, han pensat —per ara— apoyarse en las actuals institucions, sens perjudici de fer demà lo que millor els convingui.

No s' contentan ja ab tenirlo tot; no l'ls basta formar aquesta especie de atmósfera saturada de clericalisme que invadeix totes las esferas de la vida espanyola: volen constituhir un cos compacte y organísat, una legió batalladora que tingui per jefe suprem el Papa, per comandant general al arquebisbe de Toledo, per generals de divisió a tots els prelates espanyols, per generals de brigada a totes las dignitats de la Iglesia, per coronels, comandants y capitanes als canonjes, rectors y vicaris, i per soldats a la turba multa dels fanáticos empedernits.

Els convents y las iglesias serán els quartels de aquest exercit de la fe y de l' explotació: la trona y l' confessorari las oficinas de recluta en funcions permanents... y a la conquista de las concienas y de las butxacas se llansarán ab la voracitat de una plaga de llangosta.

Aixelats en totes las nacions que s' preocupan de la seva sort, aquí l'ls creixerán las alas y se l'ls afilarán las urpias. Expulsats de tot arreu ahont s' han posat en descubert sas malvadas intencions, vindrán a buscar un refugi en aquesta Espanya cauduca, convertida en l' últim baluart de la reacció teocrática.

Però no hi ha que amilanarse per aixó. Enhorabona las institucions monárquicas prengin per caldo aquestas tassas d' aygua bruta farcidas de microbis, que no reforsan a ningú, ans al contrari matan sens remey. En la seva imprevisió trobaran més d' hora ó més tart el cástich.

Per la nostra part, vigorisém l' acció republicana: no cedim un punt en el nostre empenyo, y tinguem fe, no aqueixa fe religiosa que s' alimenta de falornias y superxerías: tinguem fe en la forsa del progrés que no recula, y tinguem fe sobre tot en l' eficacia dels nostres esforços.

P. K.

LO DE SERVIA



A monarquia de Servia que tenia molt de monarquia de opereta, acabà en tragedia la matinalada del día de Corpus, ab l' assassinat del rey Alexandre, de la seva esposa Draga, de alguns individuos de la familia de aquesta, y de tres ministres de la corona.

Ja feya temps que aquell Estat venia sent víctima dels capritxos y las veleitats de las testas coronadas. El pare de l' últim rey, en Milano, era un tronera en tota la extensió de la paraula. La seva afició al joch y a las donas, els seus freqüents viatjes a París, ahont anava a divertirse, produhien tremendos escándols, ocasionaren la separació de la seva esposa, la reina Natalia, i per fi l' obligaren a abdicar la corona en el seu fill, minyó de pochos anys y sense experiencia.

Bé ó malament, y veientse a cada punt embolicat en els enredos del seu pare, que necessitava fondos pera proseguir la seva vida de dissipació, l' noy Alexandre governava, fins que arribà a l' edat de pendre muller, tenint la mala sort d' enamorar-se de una viuda de molta historia, de més edat qu' ell, y que durant la seva estancia a Viena havia donat molt que parlar. Com el marit era débil de carácter y ella en extrém ambiciosa, prompte s' posà las calsas. Fins el seu nom era una especie de revelació. Se deya *Draga* y semblava que tot s' ho havia de *dragar*.

Contrariant el sentit polítich del país, més inclinat a la Russia que al Austria, y enemiga de tota expansió en sentit lliberal, en aquestes últims temps havia conseguit la dissolució de l' Assamblea, y no contenta ab aixó, y no tenint successió del seu marit, treballava perque aquest designés a un germà d' ella com a hereu immediat de la corona.

La violencia qu' estava a l' ordre del día y l' arbitrariedad qu' era l' única norma de conducta del poder real, engendraren en el país un gran disgust, del qual se feren intérpretes y agents alguns militars.

El propòsit dels conspiradors se reduhia a lograr que l' rey repudiés a la seva muller, y cas de negar-s' hi a que fes abdicació de la corona. Animats de aquest propòsit, y presas totes las precaucions necessarias per assegurar el cop, lograren penetrar en el Palau real, y després de vencer la débil resistencia de las guardias, s' introduhiren en la cámara, no sense fer saltar la porta per medi de la dinamita. Allí trobaren a la coronada parella, el rey armat de un revólver, la reina esgleyada.

A la primera intimació que un coronel feu al monarca, presentantli l' document que havia de firmar, contestà aquest, deixantlo mort de un tret de revólver. Els companys del difunt, cegos d' ira, l' llansaren contra l' matador y la seva esposa que fugiren, perseguintlos a través de las estancias del palau, y obrint las portas qu' ells tancavan, fins arribar a las alforjas, ahont per fi l' acorralaren. A tiros y bayonetassos acabaren ab ells. La lluna ab sos misteriosos resplandors iluminava la trágica escena. Després dels coscos dels difunts, cusits de feridas, siguen precipitats desde una finestra al pati.

La soldadesca excitada donava compte al mateix temps y en distints paratjes, de dos germanas de la reina, algunas altrats personas de son servey y tres ministres de la corona.

Se feu un dissapte complet.

La ciutat de Belgrado, presa militarment, quedà en un principi com a l'elada baix el pes de una impressió tan extraordinaria, pero al poch temps recobrava la respiració, al sentir els ecos de las bandes militars, que festejavan ab la mort dels tirans la llibertat del poble servi.

La tendencia de la revolució triomfant, sens més esforços que tallar l' arbre de la dinastia per la soca, es lliberal, com ho demostra la significació de las personas a las que s' encarregà la constitució del govern provisional. Un dels seus ministres fins blasona de republicà.

Però no está encare prou preparat aquell poble per instituhir la forma de govern essencialment popular, y reunida a tota pressa l' Assamblea, l'ls representants del país se decantaren per la forma monárquica, concedint la corona al príncipe Pere Karageorgevitch, membre de una dinastia proscripita, perque a Servia, com a Espanya, han tingut fins ara la fortuna de possehir dos jochs de dinastias.

Priviament a la proclamació del nou soberà, s' ha posat en vigor la Constitució de 1889, que te molt de lliberal y expansiva. El rey Pere haurà de jurarla.

Vivia aquest senyor retirat a Ginebra, y en distints ocasions s' ha mostrat admirador de las institucions helvéticas. Ara sols falta veure si l' pes de la corona sobre l' seu cap, influhirà en ferli perdre aquesta admiració, perque una cosa es la modesta cadira del desterro, y un' altra molt distinta l' trono.

De totes maneres no s' borrarà tan fàcilment de la seva memoria, l' recort trágich del seu antecessor.

En un principi s' deya que las potencias intervindrían en la qüestió de Servia. Després se digné qu' exigirian el cástich sever dels regicidas. Però l' última impressió es que si per un moment tingueren aquestas intencions, al últim se las han deixadas corre.

Es lo millor que podían fer. No están las cosas tan seguras a casa seva perque puguin ficarse en l' agena. Ademés, certs exemples son molt temptadors. Y ja ho diu l' adagi: «Quan vegis la barba del vehí cremar...»

Vaja, que per tot Europa, imaginaria ó real, se sent en aquestos instants una gran fortor de socarrim.

P. DEL O.



El treball del Sr. Salmerón acaba de publicar las bases pera l' organisació del partit republicà. Sentim que ns falti l' espay pera reproduhirlas íntegrament, a pesar de que no duptém de que ja hi haurà qui cuidi de ferlas arribar a tots els pobles.

El treball del Sr. Salmerón es molt ampli, obrint las portas a tots els que sentint amor pels nostres ideals, estiguin disposats a cooperar a l' acció republicana. Ningú queda excluhit, fugintse completament de la peste del personalisme.

Estém segurs de que tots els nostres correligionaris s' apressaran a cumplir las sabias y ben intencionadas disposicions del jefe, donant mostrats en tots els casos de una abnegació exemplar. Aixís ho exigeix l' interés suprem de la causa republicana, may com avuy encarnada en la conciencia del poble espanyol.

El día de Corpus se pogué veure clarament, la manera especial com se practica a Barcelona l' dret de manifestació.

Mentres no s' posà la més mínima dificultat a que la professó obstruhís durant algunas horas els principals carrers de la capital, no s' permeté que un enterro de un llibre-pensador, seguit de alguns milers de ciutadans, tirés Rambla avall, ab tot y que no hauria dificultat poch ni molt el tránsit, com no l' dificulta la gent que s' hi passeja.

Sense la probada sensatés de nostres amichs, anava a haverhi un verdader conflicte.

Y qui n' hauria tingut la culpa sino l'ls que s' han acostumat a pesar el dret dels ciutadans ab las balansas desafinadas de l' arbitrariedad?

Sabém que l' nou arcalde de Tarrassa, D. Joaquín Alegre, ha practicat algunas gestions, encaminadas a conseguir la pau moral de aquella població, tan perturbada pel caciquisme, mitjansant el respecte degut a l' expansió natural de totes las ideas.

Molt ens alegrém de que l' Sr. Alegre alenti tan bonas intencions. Si vol realisarlas recordis dels actes del seu antecessor Salas-Morral, y fentlos al revés, estigui ben segur que acertará.

La minoria republicana ha pres acorts importants que s' evidenciarán en las próximas sessions, tan bon punt el Congrés quedi constituhit.

Y lo més consolador, y lo que més ens alenta, es qu' entre l'ls nostres representants reina la més perfecta unanimitat de miras de acort ab las aspiracions de la massa republicana, cada día més resolta a sacrificarho tot a la causa de la unió.

D' octas tan escandalosas com la de Bilbao se n' presentan pocas.

Un ricatxo se l' emportà per haverla comprada. Y l' Congrés ha declarat qu' era neta com las més netas.

En vista de que la majoria constituhitada en jutje de sos propis interessos s' avé a aguantar aquesta especie de capa que tot ho tapa, será hora de que l' poble comensi a pensar de quins medis ha de valer-se als que fent mal us de las sevas riquesas, se converteixen en els prostituhidors del sufragi universal.

Quin exemple per las testas coronadas la tragedia de Belgrado!

Buscan els reys el seu apoyo en l' exercit, y quan se creuen forts se consideran autorisats pera fer sa antíssima voluntat, prescindint en un tot de las aspiracions populars.

Qué pot el poble inerme contra la forsa pública formidablement armada?

Qué pot el poble? A Servia ho acabém de veure. Quan las corrents de la indignació popular son prou fortas, las armas giran com banderetas de campanar, y s' disparan contra l'ls mateixos que s' rellavian d' ellas pera imposar la seva tirania.

Quin exemple per las testas coronadas, y quin estímul pels pobles oprimits, la tragedia de Belgrado!

En Dato va anar a Valencia, al objecte d' engatussar als obrers, prometentlos lo que no pot cumplir.

Sempre que algun ministre surti per aquest registre, será menester ferli l' observació següent: —Fins y a tant que resuscitis als obrers victimas del mauser, no t' creurém.

Naturalment, aixó de resuscitar als morts es impossible: donchs mes impossible es encare que un ministre de la monarquia borbónica realisi cap millora en profit de las classes proletarias.

No baixan de 10,000 els obrers que s' troban avuy a Barcelona declarats en *huelga*, demanant la millora de la seva sort.

Com ningú dejuna per gust, aquest sol dato basta pera donar una idea de la situació especial en que s' troba avuy la primera ciutat d' Espanya.

Y l' govern tan tranquil, alabantee de que salda-

rá l' actual pressupost ab 27 milions de superábitl. Tots han sortit de la cassola buida del treballador.

A Valencia, las passions enconadas pels enemichs de la República han tornat a evidenciarse, a tiros y altres actes de violencia.

Es incomprendible que qui s' digui republicà pugui pendre part en semblants escándols, que tant redundan en decredit de la nostra causa, donant greix als esqueletos de la monarquia.

Si dos homes tenen comptes particulars pendents, que l'ls ventilin ells sols, com correspón a caballers. Ningú té dret a ficars' hi, com no sigui que s' empenyi en donar vida a un personalisme repugnant, tant distant dels nostres ideals com l' aberració de la veritat.

Cessin, donchs, els valencians de donar exemples perniciosos, que fan desmereixer els antichs y notables serveys que tenen prestats a la causa de la República.

Dígninlos hi de una vegada a n' en Blasco y a n' en Soriano:

—Aixó no pot continuar: poseuvs davant per davant, y acabeu prompte.

Vels' hi aquí uns párrafos inspiradíssims pronunciats per en Salmerón en homenatge a Ruiz Zorrilla:

«Eduquem al poble en la conciencia del seu dret, y quedarà inerm l' us de la forsa, las culatas se girarán en l' ayre, que no ha de ser aquest país escepció de lo ocorregut en las nacions civilizadas.»

«Pera forjar el llamp, precisa l' estat de conciencia. Son primer element es que sapiguém lluytar y vencer en las urnas, fent entendre qu' estém en una lluyta constant, en la que haurà de donarse una víctima, que lluny de ser la representació del poble, será un' altra caduca y estéril representació.»

«Nosaltres som els defensors mes gelosos del institut armat. Respectém com ningú l' ff ab que arma la patria als seus fills enaltint el seu honor. Posant en parangó lo que pensém d' ells y lo que ab ells ha fet la monarquia, s' presenta aquest dilema: O ab el rey ó ab la patria.»

«La monarquia no ha satisfet las exigencias del seu prestigi, y aixó no ho dihem nosaltres; ho ha dit la representació del poder a Cuba, la representació del poder a las Cámaras.»

«Recullint, donechs, la protesta revolucionaria intransigent y tancada, la farém expansiva, aixamplanta, adaptantla als medis socials, interessant a tots els elements de la nació en la missió nobilíssims de salvar al país. Y qualsevolga que siguin las eventualitats que succeixin, quedarán sempre incommovibles aquestos dos principis:»

«La Patria que s' identifica en l' hora present en la República. La necessitat de la unió a fi de que la host republicana arrolli l' poder majestàtic.»

En aquestas luminosas paraulas están condensats tres elements importantíssims:

La rahó de ser, l' objectiu y la norma del partit republicà.



SANT ANDREU DE PALOMAR, 3 de juny

El carboner de la nostra casa gran deya que no faria la professó de Corpus si no li *habillavan* 16 duros. Els nostres regidors republicans acordaren que valia més gastarse l'ls quartos en fer caritat als pobres. No sabém els missayres quina cara deurían fer al enterarse'n.

ESPLUGA DE FRANCOLI, 9 de juny

Per qüestions de si havia d' anar ó no una bandera a la professó de la Trinitat, per poch hi ha desgracias l' altre día entre l'ls mateixos clericals. El rector y els carcos de la lliga no volían que hi anés; els altres sí. Y las cosas van encesparsing tant, que de qué no hi hagué un riu de sanch. Per fi la professó no va sortir.

De lo que ns n' alegrém.

CORNUDELLA, 9 de juny

El nostre corp negre, empimpat perque aquí s' llegeixen molts *CAMPANAS* y *Dominicals*, va dir desde l' cubell que l' poble está perdut y que hauria de pendre exemple dels catòlics de Navarra, ahont ha tingut ocasió de anar no fa gaire acompanyant d' un parell de poncellas místicas a fundar un convent. ¡Lástima que no se las hagués emportadas totes y no s' hi hagi quedat ell y tot!

Als pochos días del seu sermó, van tenir una gran pedregada, y els pagesos que li havían promés fer bondat, al veure tal recompensa s' han tornat a donat al dimoni.

SITGES, 12 de juny

Els carca-catalanistas d' aquesta vila cada día se ns tornan mes ollas. Després de haver lladrat en vá contra els republicans y socialistas, intentan ara ab adulations rustreras, a forsa de parlar de autonomia y de llibertat, formar coalició ab nosaltres per las vinentas eleccions municipals.

No, rats penats de sacristia, es inútil que pretenguen amanyagarnos ab vostres cants de sirena, perque nosaltres, veraders lliberals y democratas, no podem coaligarnos ab quins tenen la llibertat per enemiga y ab quins sols voldríam la autonomia baix un régimen autocrata y exclusivista.

TORROJA, 12 de juny

Els setanas d' aquí están molt entristits de la poca concurrencia que hi hagué a la professó de Corpus. Els pochos que hi anavan passavan escorreguts, ab el cap baix y el ciri entre las camas. Proposém al senyor rector que l' any vinent dongui ducats *pelas* a cada vehí de la crosta y veurá com no li manganán las ovelles. ¡Santa innocencia, mártir!

MASQUEFA, 13 de juny

Vegin si ho es de formal el nostre alcalde que, dihentse democrata, en las eleccions de diputats a Corts votà al candidat monárquich y en las de senadors al catalanista. Menos mal encare si no hagués exercit coacció forçant per conquistar vots d' espartadissos, com qualsevolga *cacich* groller, y si després, en indigna reventja, no minés el pervindre del mestre d' escola, esforçantse en restarli nens amparat en la imbecilitat d' alguns pares.

Al tal fulano, que fa de metje y de secretari, devot del *feminisme*, que rebaixa a un home tingut per serio y intel·ligent, temim ganas de ferli una pregunta. Però li farem un altre día, si no s' encalla en la pendent que ara li fa relliscá l'ls pens.

TARRAGONA, 13 de juny

De resultas de la derrota sufrerta en las últimas eleccions pels *ca-cas*, l' altre día, festivat del Corpus, durant l' *ofici* un ensoñat ab faldillas vermelles y babero, desde l' cubell, encomanà al seu remat que quan vinguin noves eleccions no votin mes que als que portan el nom de catòlics.

¡Faria el favor aquest *ministre de Deu* de dir que té

que veure la festivitats del Corpus ab propaganda electoral?

TARRAGONA, 14 de juny

Al passar la professó de Corpus per cert carrer hi ha via varies personas aturades, que fent us del seu dret contemplaven la manifestació ab el cap cubert; al adonar-se'n els neulas místichs, un d'ells (sens dupte el mes pinxo), igual que si en aquell precís moment li hagués picat una pussa, pegá un fort clatellot á un noy que també s'estava ab la gorra posada.

Ja ho veuen com obran aquests clericals! Sent varies laspersonas que hi havia allí ab el cap cubert, tot just esbravaren el seu odi ab una criatura indefensa.

CREU ALTA, 14 de juny

El diumenje que vé estarém de professó de Corpus, que bé podríam dirne professó de Sant Joan; pero vaja, no mirém prim; segons el quadro la guarnició; si bé es veritat que la festa ve endarrerida, s'ha de convenir en que ja es iniciada pels atrassats d'aquest poble. Ja veig el seguiment: botiguers que han d'estar bé ab tothom, majordoms y protegius que han d'estar bé ab els seus amos, jovenets que ab el cap rissat hi van per donar carmetos á las noyas, canallets dels estudis, autoritats y cops de bombo y fora. ¡Vet aquí las grans festas de la hipocresia! Aquests actes sols serveixen pera gastar cera, aixó vol dir per encerer á tothom, sense el mes petit remordiment de conciencia. Quant mes valdría que 'ls diners que s'gastarán per la professó s'invertissin en fer caritat als pobres, que aixís honorarían ab veritat la doctrina de Jesús. Jo ab tota formalitat, tocant al que hi va de bona fé y els seus fetes responen á las sevas bonas paraulas, me treuria la gorra en senyal de respecte á las sevas ideas, pero á tot aquell que involucrant el nom de Deu va á fer l'hipócrita, li faria dar per aquell ase tan consagrat que té l'Pimpollo una lliadó d'aquelles que donava el pare Román als noys del seu colégi.

VINAIXA, 14 de juny

El nostre Caragol se las enfilá l'altre día dibent que per passejar el nostre tros de carn podrida ja n'hi ha prou de llum pels carrers, pero per passar Nostre Amo, no bastan els pochos fanals que tenim...

Peró 'l pobre home s'ha trobat impossibilitat de fer professó per no trobar qui s'agafés ab alló de las sis baras, sens dupte per no anar á las palpentas á risch de clavarse de lloros. Y es clar, no tenint qui 'l portés á coll Nostre Amo y 'l seu ministre varen haver de quedar-se á caseta.

VEIHAT DE SALT, 14 de juny

Passava la professó, y com que feya vent y plovisquejava, alguns noys s'havían posat la gorra. De cop se sent un pet de bofetadas: un mossén las empenegué contra un d'ells, fentlo caure á terra. L'escarabat que, segons datos, se diu Miquel, deu ser boig ó ignora que la ley no obliga á xichs ni á grans á exercir actes religiosos. La culpa la tenen els pares d'enviar els fills als seus colégis y deixarlos anar á aquesta mena de moxigangas. Veus aquí tot.

VALLS, 15 de juny

¡Y van mill! Durant la professó del Corpus dos carbo-ners místichs s'entretanien insultant á las personas que no s'lleavaban la gorra. Uns joves, per cert molt instruhits, varen respondreli que fes sa via y que demostrés un xich mes de vergonya, quan menos al carrer.

¡Veji aquest mossén que no hagi de sufrir el segón desterro! Records de lo que li va passar ab las monjas de Barcelona, que li van tenir que picar els dits.

ARENYS DE MUNT, 16 de juny

Diumenje durant la oeremonia d'un bateig, el xarrupallantias sagristá, va donarse á coneeixer com á modelo d'educació. Al oferirli els confits de reglament va despreciarlos, ab admiració de tothom que 'l coneix y sab qu' es molt llaminer y que sempre li ha agradat llepar.

Després s'ha sapigut que aquest feyo va ferlo per qüestions políticas. ¡Mare de Deu, que sempre ensenyin l'orella aquestas mansas ovelas de Jesús!

DOSAYGUES, 16 de juny

Mil y una: El rat-penat, anant á la professó, va aturarse davant d'una tenda instant als que hi havia dintre pera que s'traguessin la gorra y s'agenollessin.

Valdría més que aquest merlot se cuidés de casa seva y de las xafarderas que diariament li portan noticias de quant succeheix en aquest poble.

BORGONYA, 4 de juny

En aquesta colonia del terme de Sant Vicens de Torelló fa molt temps que la ensenyansa de las criaturas corre á cárrech del rector y de algunas monjas y, els que pensen una mica, tot sovint ens trobem en cassos propis de gent de faldillas.

Fa pochos días que á dos noys, fills de una honrada familia de aquesta colonia, per lo delictive de no anar á missa se 'ls imposá cástichs poch propis per criaturas, arribant la rabia del mossén domine fins á pegals hi bofetadas per dit motiu, y no parant en aixó, l'altre diumenje va fer una rifa donant un número á cada deieheble, menos als dos referits noys, revenjantse de una manera molt criatura per una part y per altra molt salvatge.

Molt trist es haver de intervenir en aquests llochs petits ab gent que volen civilisar á las criaturas y no co-neixen ells mateixos ni un átom de civilisació.

VIDREKAS, 6 de juny

Tenim un Taberner místich que té molt mal genit y 'l demostra molt sovint. Días enera, ab la vinguda del bisbe de Vich pera l'acte de la confirmació, va creure's que la orquesta li faria una serenata y resultá que hi anaren un vol de Xagalls, y al veure que la cosa li havia sortit á la inversa, s'va enfurismar de tal manera que en la hora en que tenia mes gent á la taberna comensá á insultarlos, deixantlos com á gossos, dihentlos que eran una colla de salvatjes y altres piropos, sense reparar que podfa perdre la parroquia.

EL ventall republicá



—¡Ay, senyó!
¡Tan bé espantés els parásits
de la negra reacció
y 'l baf de la teocracia
com fa fugir la caló!...

També tenim un alcalde que per la població se vol fer passar per independent, siguent un carlí furibundo. Ab la vinguda de n Mella á Girona va anar á rébre'l á la estació de l'Empalme, y 'l acompanyá fins al destino, formant en la Junta del meeting al costat del orador. Aixó es necessari ferho constar, perque algun vehí d'aquesta vila no s' deixi engenyar.

PERA LAS VÍCTIMAS DE TARRASSA

La funció donada la nit del 13 de juny en el Centre Republicá democráthic federalista del segón districte, se vejé molt concorreguda. El drama Lo Bordet posat en escena per un núcleo de intelgents aficionats, baix la direcció del Sr. Pladevall, tingué una execució molt esmerada. En la safata s' recaudaren 209 pessetas que ingressan en la nostra llista de suscripció.

El director y l' administrador de la Societat coral obrera Colón de la Creu-Alta ns suplica consignéu qu' en la funció donada el 24 de maig en el Teatro Cervantes, hi prengueren part sense retribució de cap mena la Agrupació dramática Colón, la Societat coral Colón, el duo de la Societat coral La Americana de Sabadell, Srs. Joseph Ustrell y Jordi Maciá, acompanyats al piano per D. Ramón Renom qui alterná ab el mestre don Joseph Masllovet.—Quedan complascuts.

LA NOSTRA SUSCRIPCIÓN

	Ptas.
Suma anterior.	1244'86
Joseph Llorens (Lleyda).	1
Isidro Sardá (Piera).	0'50
Jaime Sacratá.	0'50
Joseph Masip y Amadeu Cabré, republicans de Poboleda, y Joseph Mas Pamies de Reus.	1'95
Mossen Flochs (Murcia).	1
Valero Leal (Gerona).	2
Rosa Leal (idem).	0'50
José Capdevila y Caderías (idem).	0'50
Agustín Portas (idem).	0'50
Jaime Sacratá de Calella.	0'50
Francisco Vives Segarra de Mirabet de Ebro.	1'50
Producte de la funció donada el día 6 de juny en el Teatro dels Camps de Recreo de Sabadell, baix l' iniciativa del Concell directiu de la Federació Obrera Sabadellense.	627'87
Funció dramática del Centre republicá democráthic federalista del 2.º districte, 13 de juny.	209
Varios amichs del coro La Industrial de Sabadell.	4
Producte recaudat en el Centro Unión Republicana de Armentera:	
Juan Quer Saliner, ptas. 1.—Juan Argelós Llavera, 0'25.—José Isern Roura, 1.—Francisco Pous Bouada, 0'25.—Miguel Coll Cornellá, 0'25.—Jaime Quer Saliner, 0'20.—Juan Gelada Gironella, 0'50.—Pedro Bosch Lluís, 0'25.—Pedro Borrás Noguera, 0'60.—José Casademont Roura, 0'25.—Martín Pagés Aupí, 0'15.—Juan Batlle Fortané, 0'10.—Juan Planas Lloveras, 0'20.—José Isern Gener, 0'20.—Pedro Aupí Lloveras, 1.—Simón Albert Font, 0'20.—Ruperto Masmarfí Pagés, 0'20.—Jaime Ros Costa, 0'25.—Jaime Bosch Lluís, 0'10.—José Reglá Grau, 0'10.—Jaime Aulet Aupí, 0'25.—Valentín Serra Jové, 0'25.—José Aupí Llach, 0'10.—Jaime Ferrer Dalmau, 0'20.—Ramón Ferrer Costa, 0'50.—Joaquín Maimí Esteba, 0'50.—Esteban Guerra Casadevall, 0'15.—Pedro Vilardodona Deulovol, 0'20.—José Palahí Estragués, 0'10.—Miguel Soler Prats, 0'15.—Jaime Armengol Furcada, 0'30.—Antonio Vergés Blay, 0'50.	10'25
Total.	2105'83

(Continúa oberta la suscripció.)

EL DRAMA DE SERVIA

El pare, un empayta divas, del tapet vert gran devot; la mare, una neurasténica que may posa arrels en lloch. Digne rebrot de tal soca, el fill, un noy neguitós que troba, sense mereixe'l, un trono al peu del bressol. Un jorn cau una corona sobre son cap tenebrós y 'ls canóns atronan l' ayre... ¡Pom, pim, pom!...

—Juro—dítu el nou monarca—guardar la Constitució y seguir sempre del poble las rectas indicaciones.

Més que un rey tindrà en mí Servia un vigilant bondados y un custodi incorruptible de sas velas tradiciones.—Cants d' alegría ressonan y en las alturas dels forts las baterías fan salva... ¡Pom, pim, pom!

El xicotet s'ha fet home. En el mal cultivat cor del fill del empayta divas y gran amich del vi bo brota la llavor tiránica, y un jorn, aspre y desdenyós, borra d' un sol cop de ploma la santa Constitució. —¿Per qué acatar la tutela de las lleys?—pensa.—Soch fort, y en tot cas, cayguí qui cayguí... ¡Pom, pim, pom!...

—¿Qu' hermosa la nova vida! El rey es l' amo de tot; per códic té l' seu capritxo, per magistrats, els garrots. ¿Que algun patriota fa nosa? Se l' envía al quarto fosch. ¿Que faltan diners? S' aumentan totas las contribuciones. ¿Que 'l pobre poble murmura ó demostra 'l mal humor? El fusells mantindrán l' ordre... ¡Pom, pim, pom!

Juguet de passions extranyas més que mogut pel amor, s' entrega l' rey á una dona que 'l fa llaurar per llá hont vol. Avans á devorá 'l poble era un sol; ara son dos,

dos llops famolenchs, que menjan com solen menjá 'ls bons llops. El rey necessita quartos, més que 'l rey la reyna n vol y ¡ay del poble si no 'ls dona!... ¡Pom, pim, pom!

Tant las clavillas s'apretan y tant va 'l cantí á la font, que al ff la nació 's propassa y li dítu al rey que ¡prou! —Servia no es el patrimoni de ningú; Servia no vol doná albereh als que sols viuhen del perjuri y la traició.— Pero l' orgullós monarca, no trobant altres rahóns, mana als fusells que responguin... ¡Pom, pim, pom!

Rey, ha sonat la teva hora; reyna, la resignació del poble ha arribat als límits; avuy s' acabarà tot. Despedidus de la vida, deu l' últim adeu al món; demá pels tirans de Servia no lluhirá ja 'l bell sol... —Una onada de gent d' armas cau damunt d' ells tot de cop; sona una descarga horrible... ¡Pom, pim, pom!

Quan l' endemá 'ls enterraren, ni un sol dels aduladors qu' en vida sas mans llepavan va recordarse dels morts. Pels carrers la gent corria llensant alarits de goig y entonant ab veu robusta estrofas plenas de foch Y allá en l' alta fortaleza, del nou monarca en honor, els vells canóns foyan salva... ¡Pom, pim, pom!...

C. GUMÁ

LA BROMA LEGISLATIVA

de com, baix el pretext d' una cosa que se'n diu «Corts» se pren el pé al país y 's passa alegrement el temps.

Día 18 de maig.—S' obran las Corts. Gran exhibició de casacas brodadas y uniformes llampants. Cotxes de gala per aquí, carrosas per allá, salvas d' artilleria, tropas cubrint la carrera... El rey lleigeix un discurs que don Francisco ha escrit en quatre esgarrapadas... y cau el teló.

Día 19.—Nombrament de la Comissió d' actas. Després de laboriosas negociacions, son designats pera formarla 'ls senyors Pérez, Martínez, Gómez, Fernández, Bermúdez y Ordóñez. Aquests senyors, per primera providencia, examinan las sevas actas propias y declaran que sobre ellas no hi ha res que dir.

Día 20.—Discussió del acta de Chanchullera. Els senyors Pérez, Gómez y Martínez consideran que l' acta vé neta com una patena, pero 'ls senyors Fernández, Bermúdez y Ordóñez opinan qu' es brutissima y formulan vot particular.

Día 21.—Solemne festa de l' Ascenció del Senyor. Ab tan plausible motiu las portas del Congrès permaneixen tancadas y 'ls pares de la patria se'n van als toros.

Día 22.—Continúa la discussió del acta de Chanchullera. El senyor Claret presenta documents que demostren fins á l' evidencia que si 'l candidat que la porta va ser elegit, ho deu exclusivament á la compra de votos, á una serie interminable de trampas, á las violencias dels arcaldes rurals. No obstant y aixó, com el candidat perteneix á la majoría, posat á votació l' assumpto, resulta que l' acta de Chanchullera es de lo més net que s' ha vist al món.

Día 23.—Acta de Timo. La Comissió l' admet sense la menor dificultat, pero perque no 's digui que allí no 's mira prim, el Congrès passa la tarde disputant sobre si 'ls civils van anar á Timo 'l día mateix de las eleccions, ó 'l día anterior ó l' endemá. A purat aquest important extrém en forma que ningú arriba á compendre si 'ls civils han estat may á Timo, s' aproba l' acta en votació ordinaria.

Día 24.—Diumenje, día consagrat al descans.

Día 25.—La Comissió assegura que l' acta de la Trafica es neta, pero en vista de las observacions d' algún diputat, retira l' dictamen.

Día 26.—Torna á presentar la Comissió l' acta de la Trafica, considerantla ara bruta; pero tenint en compte els reparos que á aquest nou dictamen oposa un altre diputat, torna també á retirar-lo per se-gona vegada.

Día 27.—Estudiada detingudament la repetida acta de la Trafica, la Comissió creu convenient dividir-se en tres bandos distints. Els senyors Pérez y Martínez opinan que l' acta es neta; els senyors Gómez y Fernández la troban bruta, y 'ls senyors Bermúdez y Ordóñez consideran que pot molt ben anar.

Día 28.—Aprobació definitiva de l' acta de la Trafica y d' altres varias, tan ó més plenas de trafica que aquesta.

Día 29.—Dictamen sobre las actas de la circunscripció de Tupinada. La Comissió voldría acceptarne tres y rebutjarne dugas, per la sola rahó de que las tres son de candidats amichs y las dugas de pretendents contraris; pero com que un diputat anuncia que si no s' aproban totas las actas de Tupinada, ell combatirá y farà obstrucció pera impedir que s' aprobin las de Componenda, la Comissió, que té un gran interés en que 'ls elegits per Componenda no trobin dificultats, modifica 'l seu parer y proposa que tots els diputats de Tupinada siguin admesos.

Día 30.—Quedan aprobadas sense discussió las actas de Componenda, modelo d' enredos y mostruari riquíssim de firmas falsificadas.

Día 31.—Pasqua: festa.

Juny, día 1.º.—Com ahir era festa y avuy també n' es una mica, la Comissió no ha tingut temps per estudiar cap acta. Resultat, que la sessió del Congrès apenas dura quinze minuts.

Día 2.—Presentació, impugnació y aprobació de

algunas actas que despedeixen aquella olor que Hamlet sentia á Dinamarca.

Día 3.—Rebutjament d' altres varias, que comparadas ab las anteriors son una maravella de netedat.

Día 4.—Aprobació de l' acta de A. ab el vot en contra del senyor B.

Día 5.—Aprobació de l' acta de B. ab el vot en contra del senyor A.

Día 6.—Mar de fondo á la Comissió. El senyor Pérez está disgustat ab el senyor Gómez, y s' anuncia la dimissió dels senyors Ordóñez y Bermúdez. Gran espectació... y ni una sola acta discutida.

Día 7.—Diumenje Calma absoluta. Tothom está esperant lo que passarà demá.

Día 8.—No passa res. Ni 'ls senyors Bermúdez y Ordóñez han dimitit, ni, gracias á la amistosa intervenció dels senyors Martínez y Fernández, las discrepancias entre 'ls senyors Gómez y Pérez han seguit endavant.

Día 9.—Pausada, grave y solemnement, continúa la discussió d' actas.

Día 10.—Aprofitant un moment en que 'l Congrès está casi desert, el president fa aprobar en votació ordinaria l' acta brutissima d' un amich seu.

Día 11.—Corpus: festa.

Día 12.—Tornan á aprobrese varias actas.

Día 13.—Més actas aprobadas.

Día 14.—Lo mateix que 'l día anterior.

Día 15.—Idem de lienzo.

Día 16.—¿Día 16? Avuy fa un mes que las Corts van obrirse; un mes, y encare no hem fet absolutament res.

Y así se pasa la vida y así se viene la muerte, tan callando!...

FANTÁSTICH



D. RAMÓN BATLLE Y RIBAS

Doném avuy el retrato del eminent professor de teoria y práctica de teixits, D. Ramón Batlle y Ribas. En el moment de la substitució del teler de má pel mecánich, ell fou qui salvá la industria textil de Catalunya. Vencent las resistencias de la rutina y 'ls atachs de l' enveja y de la mala voluntat, formá gran número de deixebles, en sos cursos particulars, y en sas conferencias públicas y sobre tot ab la publicació de son Método qu' es un modelo dintre del seu género. Alguns centenars dels alumnos del Sr. Batlle procedeixen de las classes treballadoras, y gracias á lo que d' ell aprengueren, están molt ben colocats en las fábricas de Catalunya, d' Espanya y algunas de América.

Baix la iniciativa de un d' ells, D. Marcelino Pujol, secundada ab entusiasme per altres dignes companys y diversos industrials, se li dispensá diumenje un tribut de homenatge consistent en una hermosa sessió pública al Saló de sessions del Foment del Treball nacional, seguida de un ápat paternal á Ca'n Justin. Esmaltaren aquests actes las mes sentidas frases de llohana y de agrahiment, envers un home tan modest com sabi, y tan sabi com perseverant, que suplint l' abandono del Estat y l' apatía de las colectivitats productoras, ha donat als demés la llum de la ciencia y la gufa de la práctica proporcionant á l' industria textil espanyola progressos y prosperitats.

LA CAMPANA DE GRACIA s' associa de tot cor á una manifestació tan digna y merecudada. En els postres del banquet, entre molts brindis y discursos entusiastas, un antich teixidor, llegí 'ls següents versos:

A DON RAMON BATLLE Y RIBAS

AB MOTIU DEL ACTE QU' EN SON HONOR S' ESTÁ CELEBRANT

Trás de lo molt y erudit que llochant vostre talent en las salas del Foment aqueix dematí hem sentit, es casi un atreviment que 'l mes modest de la taula per dirigiu la paraula s' aixequi en aquest moment. Dispenseume, donchs, senyó, si 'm prenc aquesta franquesa, y dispenseu la rudesa del llenguatge que tinch jo. Sobre un marbre ab lletras d' or queda esculpit vostre nom. ¡Quin goig mes gran per tothom que pera vos sentit amor! ¡Y á fé que be mereixiau aquest senzill homenatge! Vos, que rendit vassallatge al estudi, us desviau per sadollá al rutinari, de fruyt de vostre meny destre, transformant al contramestre en enginyer y operari.

Escorcollant els recóms de la vostra intel·ligència, heu fet conèixer una ciència calcada ab sabies lliçons. Y avuy ja 's té per factible tot lo qu' era una extranyesa y 's resolt ab senzillesa lo que 's creya un impossible. Y aquesta gloria es ben vostra. Vos heu sigut qui ha portat aquest progrés desitjat á dintre de casa nostra.

Donchs, en premi á tants afany, volentvos ser agrahits, estém aquí reunits per dirvos «que per molts anys pogueu ab salut gosar de gaubansas com aquesta.» Avuy tots estém de festa y ningú ho deu extranyar.

Puig si 'l gran Jacquard un dia per la gloria de la Fransa va teixir ab prou llobansa un llens, hont son nom vivia, vos, Batlle, plena d' ufana, pe'l bon nom de Barcelona, heu teixit una corona per l' industria catalana.

Corona, que, com lo llens d' aquell famós inventor, porta per lema l' amor á tot lo que 's diu Avens.

¡Avant, donchs! No desmayeu; que tenint fé en la nostr' obra y entusiasme de sobra, sempre en nosaltres tindréu exércit brau y aguerrit per ajuda' us en l' empresa, y anirém á l' escomesa ferm el brás y ferm el pit.

Que tenint sempre al davant un capítot que 's diu Batlle, cap soldat dará l' espatlla, y cad' un serà un gegant.

Aixís, sense escarafall, tothom se podrà convece, que sols lluytant se compensa la penuria del treball.

JOAN GIMFERRER



REPLICHS

JA no 's podrà dir que son sols els anarquistas ó 'ls demagogos ó 'ls republicans els qu' escabetxan reys.

A Servia acaba de demostrarse que també ho fan els monárquichs. Y la proba de que 'n

son, es que als quatre días de haver fet net de l' un, ja 'n nombra van un altre.

Dat son modo de pensar trobo qu' están en lo just, si 'l nombren tan sols pel gust de tornarlo á escabetxar.

Com sigui que 'l nou rey de Servia 's diu Pere Karageorgewitch, succehí que molts militars saludaren el seu adveniment, adormantse ab una escarpela ab las inicials P. K.

No hi ha que confondrels ab els articles de LA CAMPANA.

Els son monárquichs, y nosaltres republicans.

El rey se disposa á anar á Cartagena, á revisar l' esquadra.

Bonich quadro.

Un rey noy, y una flota de barcos vells, atroïnats, inútils.

Aixó es l' actual Espanya.

No dirán qu' en Silvela, en mitj de las sevas aflicions, no estigui de broma. Considerant que 'ns trobavam en la senmana de Corpus, va dir, al Doctor Bonet:

—Home, ja que se 'n va á Barcelona á veure 'ls gegants, dongui als Barcelonins aquest carmetlo.

El carmetlo de 'n Silvela era l' odiós y odiat castell de Montjuich.

Haguessin vist ab quina afició va ficarse'l á la boca l' arcalde Boladeras. Y volentne fer participar als seus companys de consistori, va cridarlos á sessió secreta, dihéntlos'hi:

—Mireu quin carmetlo 'ns regala 'l govern! Apa, noys, llepenlo, qu' es de menta.

Pero ni de menta era, sino de mentida... y en forma de bola.

En Silvela 's ha desentés del regalo, dihent que si bé es veritat que l' actual castell de Montjuich, no serveix de res, no ha arribat encare l' hora de cedirlo á ningú... y que quan arribi l' hora ja 's veurá en quinas condicions 's ha de fer.

Y de passada va protestar contra lo que 's havia dit de que 'l cedirlo, 's proposava guanyar la benevolencia de Barcelona, 'l dia que la visiti un elevat personatje.

Bueno, enterats. Y ja sabem lo que 's ha de fer, si arriba á efectuar la visita.

Pujar cada hū al terrat de casa seva, á fer volar coloms.

El «regalo» de Montjuich



—Té, mira 'l senyor Silvela que 't regala, Barcelona.

—Mentres no 'm dongui un aglá per després ferme dá un rourel...

Cada vegada que parla l' Abarzuza, fa riure á tothom.

No sabem si produhirá 'l mateix efecte de hilaritat sempre que parli ab algun representant de las potencias; pero 'ns temém que sí.

¿Y cóm 's explica que un home que quan exercia de republicá semblava serio, ara qu' está al servey de la monarquia, resulti un ministre tan ridicul?

A Madrid diuen que 'l dia que va morir en Castelar va perdre l' apuntador. Vels'ho aquí explicat.

En Montero Ríos ha fet una visita á la Casa Gran.

Y 's diu que va dirli al rey: «que 'l partit lliberal se troba sempre disposat á acceptar las responsabilitats del govern.»

D' endrapar fins á enfitar-se, ne diu responsabilitat el matador de Meco.

Ah! Y un' altra cosa li va dir: «que acataria la jefatura que la corona li imposés.»

Aixís son aquests lliberals que tan blasonan de demócratas: plantas desarreladas de la conciencia del poble, 's contentan ab anarse secant servint de adorno en els floreros de palacio.

Dels espanyols republicans de América 'ns ha vingut un crit d' encoratjament, en forma de manifest dirigit als republicans de la Península.

Aixó tenen las aspiracions que mutuament sustentém: l' Atlántic no es prou ample per interrómpralas, ni te prou aygua per apagarlas.

La facilitat ab que Fransa ha resolt la grave qüestió de Figui, ab unas quantas canonadas, y sense perdua de un sol soldat, contrasta ab la manera torpe, desmanjada, aparatosa y cara en sacrificis d' homes y diners, ab qu' Espanya va resoldre anys enrera una qüestió semblant: la de Melilla.

Aixó te la Sra. Monarquía; quant més vella 's va fent, més lliçons te de rebre en las cátedras de la República.

Llegeixo en un periódich de Madrid, el següent graciós recort:

«En la ermita de la Fuensanta de Córdoba, hi figurá durant molt temps un ex voto, ab la següent inscripció:

«Habiendo caído soldado R. S. me encomendé á la Virgen de la Fuensanta, quien lo libró, mediante dos onzas que le dí al médico Sr. C.»

Si la Verge de la Fuensanta te l' especialitat de aquesta mena de miracles, será precís proclamarla Patrona de la Espanya xanxullera.

A Ciudad-Real, vá ser excluhit del servey militar un quinto de 20 anys, que tenint 1 metro 76 mil·límets de talla, no pesava més que 18 kilos.

Vels'hi aquí un exemplar dels espanyols' del porvenir.

Com aquest n' hi haurá á centenars y á milers, si 's consent que la monarquía y 'l clericalisme continuhin dedicantse com fins ara, á fernes fondre greix.



Van portarlo als Escolapios, y al cap de dos anys y mitj sabia 'l credo y la salve, mes no sabia llegir.

La santa causa del ordre, las conveniencias políticas... ¡qué n' enclouhen aquests mots d' infamias y porquerias!

Al entrá á ministre duya el cap ple d' ideas magnas; en cambi diu que al sortirne duya plenas las butxacas.

L. WAT

CORRESPONDENCIA



Caballers: Emili Tolo, Ll. Carbó C., El municipal R. Garcia Roqué, F. Buina de Vaca, Joseph Salom, R. Alfaro, Torero Petita, J. Dormua, F. Joanet, S. R. Ribas de E. C., L' hereu pelont, A. Barrot y T., F. Munt y F. Juliá: Malo.

Caballers: Joseph Gorina Roca, S. Casellas G., Ton Baduá, J. A. Sacalló, A. Mercader, Quimet Pujol, F. Virgili R., Joaquim Saragmó, Carlos B. Fontas, A. Cararach, Estevet de Vilanova, Un republicá de fora, Un aprenent republicá, Pep de las Timbalas, Juan Catau, J. Baradat, Oílime Tilop, Lluís Verbo y S., P. Anoharab y T. Coca: Bueno.

Caballer: Pere Vidal: El primer vers ja cau dels dits —J. P. y P.: Vosté 's pica molt aviat. Me creya que 'l del Niu tenian mes corda. De tots modos dejelo anar qu' no ha sido res.—P. Y. Q. A. L.: Es molt tòrrit tot aixó! Prou calor que comensa á fer!—J. P. y S.: Aixó ha de quedar entre familia. Sortint de la intimitat, pert tota l' essencia.—E. Xuclá: Es pesada y defectuosa.—R. Munné: Aquests versos ¡Ay Munné! no están prou bé.—J. Salvador T.: ¡Bravíssim! M' ha convenut.—A. Calderer: Ho guardaré, per si á cas.—S. A. y C.: *Grassie tante*.—Cunill de Bosch: Anirà, arreglat.—C. G. Redembach: Ja la coneixém. Veurém de colocarla.—A. Ribas Ll.: Una cosa ó altra 's aprofitará.—Siset del Bárbaro: *Amigo*, com mes aném menos valém.—Mero S.: No fla massa *comme ça*.—A. Vilanova: Gracias per la remesa. Van bé.—J. Costa Pomés: Idem de idem.—F. B. S.: No val un pito.—Jaume C. Farré: Poca coseta.—Mossén Flochs: Es molt fàcil que sí senyor.—R. Aries: Massa fluixet tot aixó.—Gat de mar: Y aquest de vosté també.—Pere Amat: Si no *hay gato encerrado*, no está malament. E. Vila V.: Flaqueta.—J. Pissarra: No pot ser.—A. G. T.: Gracias per l' article.—M. Carner J. C., F. B., E. M., M. G., El C. d' Hospital, M. P., P. P., A. E. y Doctor Untém: No 'ns es possible publicar las cartas que 'ns envían.

¡ATENCIÓN! ¡OBRA NOVA!

SORTIRÁ LA SENMANA ENTRANT:

SOTA LA PARRA

PER C. GUMÁ

Un elegantíssim tomet tirat á dugas tintas

Valdrá DOS rals

Repetim las nostres correspondals que no hain fet el pedido la conveniencia de que 'l fassin á volta de correu, á ff de que puguin rebre la obra tan aviat com surti.

¡Republicans!

Puig s' acosta la calor y vé 'l temps de la suhor, apressureuse á comprá el **Ventall Republicá**. Es de canya, inconsistent, pero 'l cas es que fa vent. Allí hi veureu retratats nostres dignes diputats: en *Salmerón*—en *Vallés*—en *Lerroux*—en *Junoy*—l' *Anglés*. Aproveiteu la ocasió; no volgueu patir caló per **deu céntims**, que us ne feu d' un **VENTALL** per tot arreu.

Se ven al engrés á Can López—Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lovilleux y C.

TEATRO DE PUTXINELLIS.—PRÓXIM ESTRENO

La Concentració Canalejas—Montero—López Domínguez



L' obra diu que anirá á cárrech de tres ninots radicals:

lo que no 's diu —pero 's pensa — es quí es que 'ls farà ballar.